Competența face diferența! Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă cofinanțat de Uniunea Europeană, din Fondul Social European
Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente
Titlul proiectului: "Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate - QAFIN"
Cod SIPOCA/SMIS2014+: 16

Analiza rolului și a competențelor Ministerului Educației și respectiv ale ARACIS, în vederea clarificării și delimitării lor, în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare

LIVRABILUL 5.1.

Coordonatori implementare proiect:
Iordan PETRESCU
Cristina ICOCIU

Experții:

Dumitru MIRON
Florentina-Daniela MUNTEANU
Mihaela ONOFREI
Marius Gabriel PETRESCU
Oana SALOMEIA
Vasile VÎNTU

Editor:

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Tehnoredactare: Emilia Gogu

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României

Reproducerea completă sau parțială a prezentului document este permisă
numai cu acordul scris al ARACIS.

Materialul este prezentat pe site-ul www.aracis.ro,
în secțiunea destinată prezentării rezultatelor proiectului
https://www.aracis.ro/rezultatele-proiectului-qafin/

CUPRINS:

1 Abrevieri: 5

2 Cadrul legislativ ..... Error! Bookmark not defined.

3 Introducere 8

4 Roluri, competențe și atribuții ale MEC și ale ARACIS în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare a universităților 9

4.1 Rolul instituțiilor și al organismelor cu atribuții în asigurarea calității 12

4.1.1 Agenţia de Credite şi Burse pentru Studenţi - ACBS. 13
4.1.2 Agenţia Română pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - ARACIS 14
4.1.3 Cadrul Național al Calificărilor - ANC..... 16
4.1.4 Colegiul consultativ pentru cercetare-dezvoltare și inovare - CCCDI 17
4.1.5 Consiliul de etică și management universitar - CEMU 18
4.1.6 Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare – CNBU 18
4.1.7 Consiliul Național al Cercetării Științifice – CNCS 18
4.1.8 Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare - CNATDCU..... 18
4.1.9 Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării - CNECSDTI 20
4.1.10 Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior - CNSPIS..... 20
4.1.11 Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior - CNFIS 20
4.1.12 Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării - UEFISCDI. 22
4.1.13 Rolul univerrsităților în asigurarea calității 22
4.1.14 Rolul studenților în asigurarea calității 24

4.2 Platforme cu baze de date existente 24

5 Asigurarea calității în procesul de autorizare și acreditare..... 29

5.1 Etapele acreditării.....31
5.2 Acreditarea organizațiilor furnizoare de educaţie şi a programelor lor de studiu32
5.3 Acreditarea programelor de studii universitare de licență.....32
5.4 Acreditarea domeniilor de studii universitare de de masterat 33
5.5 Programele de formare psihopedagogică 33
5.6 Acreditarea programelor de studii universitare de doctorat.....33

6 Clasificarea IIS 34

6.1 Evaluarea în scopul clasificării universităților.....35
6.2 Instrumente de lucru utilizate în clasificare 36

7 Ierarhizarea programelor de studii..... 36

7.1 Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii universitare de licenţă 36
7.2 Instrumente de lucru utilizate în ierarhizare.....39
7.3 Monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii 39

8 Sancțiuni..... 40

9 Principiul răspunderii publice 41
10 Recomandări privind actualizarea competențelor și al atribuțiilor 42
11 Concluzii privind cadrul legislativ 42
12 Anexe. Selecție prevederi legale aplicabile 43

1 Abrevieri:

ANC - Autoritatea Națională pentru Calificări
ANOFM - Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
ANPCDEFP - Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale
ARACIS - Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior
CEAC - Comisia pentru Evaluarea și Asigurarea Calității
CNEAA - Consiliul Național de Evaluare Academică și Acreditare
CNFIS - Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior
ENQA - European Association for Quality Assurance in Higher Education/Asociația Europeană pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior
ESG/SLDE - European Standards and Guidelines for Quality Assurance in Higher education/Standardele și liniile directoare europene privind asigurarea calității în învățământul superior
ECTS - credite transferabile
HG – hotărâre de guvern
IIS - instituție de învățământ superior, termen generic pentru desemnarea unui furnizor de educație autorizat să funcționeze provizoriu/universitate/ academie/institut/școală sau altul echivalent
INS - Institutul Național de Statistică
IOSUM - instituție organizatoare de studii universitare de masterat
IOSUD - instituție organizatoare de studii universitare de doctorat
IP - indicator de performanță
ISBN - International Standard Book Number, un cod internațional de identificare a cărților
ISSN - International Standard Serial Number, un cod internațional de identificare a publicațiilor seriale
LEN – Legea educației naționale nr. 1/2011
MEd - Ministerul Educației
Min. - nivel minim acceptabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță
OG – ordonanță a guvernului
OUG – ordonanță de urgență a guvernului
OMEC – Ordin al ministrului educației și cercetării
Ref. - nivel maxim identificabil cu privire la îndeplinirea standardelor și indicatorilor de performanță
REGES – Registrul General de Evidență a Salariaților
S - standard de performanță
SEIS - Spațiul European al Învățământului Superior
SNIS - sistemul național de învățământ superior
UEFISCDI - Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării

Instrumente de lucru:

ANS - Platforma națională de colectare a datelor statistice pentru învățământul superior
CNC – Cadrul Național al Calificărilor
EQAR - European Quality Assurance Register for Higher Education
RMU – Registrul matricol unic
RNCIS – Registrul național al calificărilor din învățământul superior
RNE - Registrul Național al Evaluatorilor

a) Cadrul legislativ

Constituția României, 2003, republicată:

a) art. 32 (1) ”Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.”;
b) art. 32 (6) ”Autonomia universitară este garantată.”

Legi organice:

c) Legea educației naționale nr. 1/2011, cu completările și modificările ulterioare;

Legi ordinare:

d) Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare (reglementarea procesului de implementare a sistemului Bologna);
e) Legea nr. 150/2000 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 62/1999 privind înființarea Centrului de Management pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Științifice Universitare;
f) Legea nr. 287/2004 a consorțiilor universitare, republicată;

Ordonanțe de urgență:

g) Ordonanță de urgență a guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
h) Ordonanța de urgență a guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată prin Legea nr. 87/2006;
i) Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților;

Hotărâri de guvern:

j) Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării;
k) Hotărârea Guvernului nr. 556/2011 privind organizarea, structura și funcționarea Autorității Naționale pentru Calificări;
l) Hotărârea Guvernului nr. 789/2011 privind aprobarea Metodologiei de evaluare în scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii;
m) Hotărârea Guvernului nr. 404/2006 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de masterat, cu completările și modificările ulterioare;
n) Hotărârea Guvernului nr. 1175/2006 privind organizarea studiilor universitare de licență și aprobarea listei domeniilor și specializărilor din cadrul acestora;
o) Hotărârea Guvernului nr. 681 din 29 iunie 2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, cu completările și modificările ulterioare;
p) Hotărârea Guvernului nr. 299/2020 privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor și al specializărilor/programelor de studii universitare și a structurii instituțiilor de învățământ superior pentru anul universitar 2020-2021;
q) Hotărârea nr. 297/2020 privind domeniile și programele de studii universitare de master acreditate și numărul maxim de studenți ce pot fi școlarizați în anul universitar 2020-2021;
r) Hotărârea Guvernului nr. 1418/2006 pentru aprobarea Metodologiei de evaluare externă, a standardelor, a standardelor de referință și a listei indicatorilor de performanță a Agenției Române de Asigurare a Calității în învățământul Superior;
s) Hotărârea Guvernului nr. 369/2013 pentru aprobarea Metodologiei privind acreditarea domeniilor de studii universitare de master pe baza programelor de studii de master acreditate;

Ordine de ministru:

t) Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6125/2016 privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenelor de licență/diplomă și disertație;
u) Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3200/2020 privind aprobarea Metodologiei

de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare;

v) Ordinul ministrului educației naționale 5146/2019 privind aprobarea aplicării generalizate a Sistemului european de credite transferabile, cu completările și modificările ulterioare;

w) Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6153/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind autorizarea, acreditarea și evaluarea periodică a școlilor doctorale, pe domenii, cu completările și modificările ulterioare;

x) Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6102/2016 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea admiterii în ciclurile de studii universitare de licență, de master și de doctorat, cu completările și modificările ulterioare;

y) Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6154/2016 privind aprobarea Metodologiei de reglementare a activităților desfășurate de către agențiile de asigurare a calității din străinătate, înregistrate în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR), pe teritoriul României, cu completările și modificările ulterioare;

z) Ordinul ministrului educației naționale nr. 3475/2017 pentru aprobarea Metodologiei de înscriere și înregistrare a calificărilor din învățământul superior în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (RNCIS), cu completările și modificările ulterioare;

aa) Ordinul ministrului educației naționale nr. 3850/2017 pentru aprobarea Metodologiei-cadru de organizare a programelor de formare psihopedagogică prin departamentele de specialitate din cadrul instituțiilor de învățământ superior acreditate în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică;

bb) Ordinul ministrului educației naționale nr. 3353/2018 privind aprobarea de noi domenii în cadrul școlilor doctorale organizate în instituțiile organizatoare de studii universitare de doctorat acreditate;

cc) Ordinul ministrului educației naționale nr. 3131/2018 privind includerea în planurile de învățământ, pentru toate programele de studii universitare organizate în instituțiile de învățământ superior din sistemul național de învățământ, a cursurilor de etică și integritate academică;

dd) Ordinul ministrului educației naționale nr. 146/2014 privind aprobarea Procedurii specifice de evaluare externă periodică a domeniilor de studii universitare de master acreditate;

ee) Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 5289/2008 privind diploma de licență și suplimentul la diplomă;

ff) Ordinul ministrului educației naționale nr. 4174/2018 pentru modificarea Ordinului ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6.156/2016 privind organizarea și desfășurarea anului pregătitor de limbă română pentru cetățenii străini;

gg) Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5528/2020 privind modificarea Metodologiei pentru înființarea și organizarea programelor de master didactic, aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic;

hh) Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5658/2020 privind aprobarea listei instituțiilor de învățământ superior acreditate care pot organiza Programul de formare psihopedagogică în vederea certificării competențelor pentru profesia didactică, în anul universitar 2020-2021;

ii) Ordinul ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 5212/2011 privind aprobarea metodologiei de prelucrare a datelor și informațiilor colectate în vederea realizării evaluării primare a universităților și a evaluării programelor de studii universitare cu scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii;

jj) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5204/2011 privind

aprobarea listei domeniilor de ierarhizare în scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii;

kk) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4439/17.06.2011 privind constituirea comisiilor de verificare a datelor raportate de universități în procesul de evaluare a universităților din România;

ll) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4174/13.05.2011 privind modificarea ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului 4072/2011 pentru aprobarea procedurii de colectare a datelor și informațiilor în vederea evaluării universităților și programelor de studii cu scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii;

mm) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5262/2011 privind constatarea rezultatelor clasificării universităților;

nn) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 4892/2012 pentru abrogarea Ordinului ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 3.886/2012 privind aprobarea criteriilor de diferențiere între instituțiile de învățământ superior de stat, precum și în interiorul acestora, în vederea stabilirii cuantumului indemnizațiilor pentru funcțiile didactice de conducere;

Pp) Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3116 din 27 ianuarie 2020 privind aprobarea Metodologiei de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior de stat din România, pentru anul 2020.

2 Introducere

Analiza rolului și a competențelor Ministerului educației și cercetării și respectiv ale agenției române de asigurare a calității în învățământul superior, în vederea clarificării și delimitării lor, în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare conduce la realizarea obiectivelor proiectului ”Îmbunătățirea politicilor publice în învățământul superior și creșterea calității reglementărilor prin actualizarea standardelor de calitate QAFIN”, implementat de către Ministerul Educației și Cercetării prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă în parteneriat cu Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 – 2020, Axa prioritară 1: Administrație publică și sistem judiciar eficiente, Obiectivul specific 1.1: Dezvoltarea și introducerea de sisteme și standarde comune în administrația publică ce optimizează procesele decizionale orientate către cetățeni și mediul de afaceri, în concordanță cu SCAP.

Scopul proiectului îl reprezintă realizarea și punerea în aplicare a politicilor publice bazate pe dovezi, respectiv corelarea planificării strategice cu bugetarea pe programe, în domeniul finanțării instituțiilor de învățământ superior, prin creșterea calității reglementărilor cu privire la evaluarea calității în învățământul superior și la clasificarea și ierarhizarea instituțiilor de învățământ superior, respectiv a programelor de studii, și prin îmbunătățirea capacității administrative a MEC și ARACIS, prin adaptarea structurilor, optimizarea proceselor și pregătirea resurselor umane, cu folosirea unor mecanisme transparente de consultări publice, care asigură participarea la decizie a cetățenilor, și aplicarea unor standarde de calitate europene.

Obiectivele specifice ale proiectului vizează:

A) Optimizarea planificării strategice și a bugetării pe programe;
B) Implementarea metodologiei și ghidurilor de clasificare și ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior, respectiv a programelor de studii, bazată pe seturi clare și transparente de indicatori și date;
C) Îmbunătățirea capacității administrative a MEC și ARACIS la nivel de sistem, prin dezvoltarea de instrumente manageriale privind organizarea și funcționarea internă, proceduri de uz intern, manuale, ghiduri de bună practică, și prin formarea personalului propriu, precum și cel din instituțiile de învățământ superior, pentru implementarea instrumentelor elaborate și în ceea ce privește practicile europene în domeniu.

Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o atribuție fundamentală a Ministerului Educației și Cercetării, denumit în continuare MEC, evaluarea în scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii universitare fiind realizată de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS.

Clarificarea rolurilor și responsabilităților instituțiilor implicate, conform legii, în procesul de evaluare a calității, va conduce în mod firesc și la clarificarea acestora pentru personalul angajat, și de asemenea, prin colaborarea cu instituțiile de învățământ superior și prin elaborarea ROF-ului și a manualului de proceduri interne, vor fi îmbunătățite atât capacitatea de inovare, cât și capacitatea de management a personalului din instituție.

Analiza cadrului legislativ privind rolul și competențele Ministerului Educației și Cercetării și respectiv ale |ARACIS, în vederea clarificării și delimitării lor, în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare și-a propus următoarele obiective:

- Identificarea cadrului legislativ și selectarea prevederilor legale aplicabile;
- Identificarea de roluri, competențe și atribuții ale MEC, respectiv ale ARACIS în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare;
- Recomandări privind actualizarea competențelor.

3 Roluri, competențe și atribuții ale MEC și ale ARACIS în procesul de asigurare a calității și de ierarhizare și clasificare a universităților

Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt enumerate la art. 3 din Legea educației naționale nr. 1/2011, denumită în continuare LEN, principiul calității - în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale aflându-se printre acestea.

In plus, sistemul național de învățământ superior se bazează pe o serie de principii – art. 118(1) din LEN printre care și principiul asigurării calității.

Asigurarea calităţii educaţiei este realizată, conform OUG nr. 75/2005, printr-un ansamblu de acţiuni de dezvoltare a capacităţii instituţionale de elaborare, planificare şi implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizaţia furnizoare de educaţie îndeplineşte standardele de calitate. Asigurarea calităţii exprimă capacitatea unei organizaţii furnizoare de a

oferi programe de educaţie în conformitate cu standardele anunţate. Aceasta este astfel promovată încât să conducă la îmbunătăţirea continuă a calităţii educaţiei.

Potrivit LEN, asigurarea calității reprezintă:

1. **Atribuție fundamentală a Ministerului Educației și Cercetării**
În acest sens, MEC monitorizează și verifică direct sau prin organismele abilitate în acest sens respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea învățământului superior, cercetarea universitară, managementul financiar, etica universitară și asigurarea calității în învățământul superior.
2. **O obligație pentru instituțiile de învățământ superior**, denumite în continuare IÎS care, în acest sens, au obligația legală de a furniza MEC datele solicitate.

Ministerul Educaţiei și Cercetării conduce, coordonează, direcționează, sprijină și controlează sistemul de învățământ superior. Între Minister și cele peste 100 de instituții de învățământ superior funcționează, potrivit Legii educației nr. 1/2011 un număr de 12 organizaţii intermediare (*buffer organizations*), care sunt entităţi înființate prin efectul legii și se află în subordonarea /coordonarea Ministerului sau colaborează cu acesta în procesul de elaborare și implementare a politicilor publice specifice.

Aceste organizaţii pot fi împărţite în două subtipuri majore în funcție de frecvența funcționării și modalitatea de finanțare a activității:

Grupa A. 9 (nouă) „organisme de specialitate” care funcționează ocazional în interiorul Ministerului și sunt eventual suportate financiar direct din bugetul Ministerului. Acestea poartă, cu o excepție, titulatura de „consilii”, cu funcții de consiliere, formulare de recomandări, elaborare de politici, strategii, metodologii specifice domeniului de activitate în vederea avizării și aprobării de către Minister.

Lista instituțiilor și organismelor cu atribuții în domeniul asigurării calității:

1. Agenția de Credite și Burse pentru Studenți - ACBS.
2. Colegiul consultativ pentru cercetare-dezvoltare și inovare -CCCDI
3. Consiliul de etică și management universitar - CEMU
4. Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare - CNBU
5. Consiliul Național al Cercetării Științifice - CNCS
6. Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare -CNATDCU
7. Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării -CNECSDTI
8. Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior - CNSPIS
9. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior - CNFIS

Grupa B. 3 (trei) organizații administrative permanente, cu personalitate juridică proprie și cu buget propriu, care au atribuții de elaborare și implementare de metodologii specifice domeniului de competență, potrivit legislației în vigoare, și care informează periodic Ministerul Educației asupra rezultatelor activității desfășurate și formulează recomandări de politici spre a fi aplicate în sistemul de învățământ superior după aprobarea lor prin hotărâri de guvern sau prin ordine de ministru:

1. Agenţia Română pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - ARACIS;
2. Autoritatea Naţională pentru Calificări – ANC ;
3. Unitatea Executivă pentru Finanţarea Învăţământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării şi Inovării - UEFISCDI.

Astfel, conform LEN, pentru îndeplinirea atribuției sale, MEC colaborează cu:

a. ARACIS,
b. agenții înscrise în EQAR
c. CNCS,
d. CNATDCU,
e. CEMU,
f. alte organisme cu competențe în domeniu conform legislației în vigoare.

Cu studenții. Studenții sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității și beneficiari (art. 192 alin. (4) LEN).
Potrivit art. 118 alin. (1) lit. h) și l) din LEN, sistemul național de învățământ superior se bazează pe principii precum: h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic; j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor; l) principiul centrării educației pe student.
De asemenea, comunitatea universitară este constituită din studenți, personal didactic și de cercetare și personal didactic și de cercetare auxiliar (art. 127 alin.(1) LEN).
În același sens, art. 199 alin. (1) din LEN, prevede că ”studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. În învățământul confesional studenții sunt membri ai comunității academice în calitate de discipoli”.
Anexa la Ordinul ministrului educatiei, cercetarii, tineretului și sportului nr. 3666/2012 privind aprobarea Codului drepturilor şi obligaţiilor studentului menționează, în art. 8, următoarele: ”Candidaţii proveniţi din medii dezavantajate socioeconomic sau marginalizate din punct de vedere social, inclusiv absolvenţi ai liceelor din mediul rural sau din oraşe cu mai puţin de 10.000 de locuitori, pot beneficia de un număr de locuri bugetate garantate, în condiţiile legii. Asigurarea, pentru această categorie de studenți, a serviciilor gratuite de orientare şi consiliere educaţională şi profesională, a serviciilor de tutorat, precum şi urmărirea traseelor educaţionale în vederea asigurării integrării lor academice, sociale şi culturale în comunitate constituie, împreună cu calitatea acestora, **un criteriu de evaluare a calităţii universităţii.”**

Metodologia asigurării calității în educație cuprinde următoarele componente, potrivit art. 8 din OUG nr. 75/2005:

a) *Criterii*. Criteriul se referă la un aspect fundamental de organizare şi funcţionare a unei organizaţii furnizoare de educaţie.
b) *Standarde și standarde de referință*. Standardul reprezintă descrierea cerinţelor formulate în termen de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activităţi în educaţie. Standardul de referinţă reprezintă descrierea cerinţelor care definesc un nivel optimal de realizare a unei activităţi de către o organizaţie furnizoare de educaţie, pe

baza bunelor practici existente la nivel naţional, european sau mondial.

c) *Indicatori de performanţă*; Indicatorul de performanţă reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activităţi desfăşurate de o organizaţie furnizoare de educaţie prin raportare la standarde, respectiv la standarde de referinţă.
d) *Calificări*; Calificarea este rezultatul învăţării obţinut prin parcurgerea şi finalizarea unui program de studii profesionale sau universitare.

Asigurarea calității presupune procesul de **evaluare a universităților** care, potrivit legii, se realizează în scopul:

a) autorizării provizorii și acreditării; Evaluarea în scopul autorizării provizorii și acreditării se realizează de către ARACIS sau de altă agenție înscrisă în EQAR și are loc potrivit legii și standardelor internaționale în domeniu.
b) ierarhizării programelor de studii și clasificării universităților. De asemenea, în conformitate cu art. 193 alin. (4) din LEN, există trei categorii de universități, și anume: universități centrate pe educație, universități de educație și cercetare științifică sau universități de educație și creație artistică și universități de cercetare avansată și educație. Evaluarea se realizează, în conformitate cu art. 193, alin. (5), de către „un consorțiu format din: ARACIS, incluzând reprezentanți ai studenților, CNCS, CNATDCU și un organism internațional cu competențe în domeniul ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ selectat pe bază de concurs”.

3.1 Rolul instituțiilor și al organismelor cu atribuții în asigurarea calității

Organisme care asigură și pot fi furniza date în procesul de clasificare și ierarhizare sunt:

1. Agenția de Credite și Burse pentru Studenți - ACBS.
2. Agenţia Română pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - ARACIS;
3. Autoritatea Naţională pentru Calificări – ANC;
4. Colegiul consultativ pentru cercetare-dezvoltare și inovare - CCCDI
5. Consiliul de etică și management universitar - CEMU
6. Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare - CNBU
7. Consiliul Național al Cercetării Științifice - CNCS
8. Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare -CNATDCU
9. Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării -CNECSDTI
10. Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior - CNSPIS
11. Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior - CNFIS
12. Unitatea Executivă pentru Finanţarea Învăţământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării şi Inovării - UEFISCDI.
13. Instituțiile de învățământ superior -IIS
14. Studenții

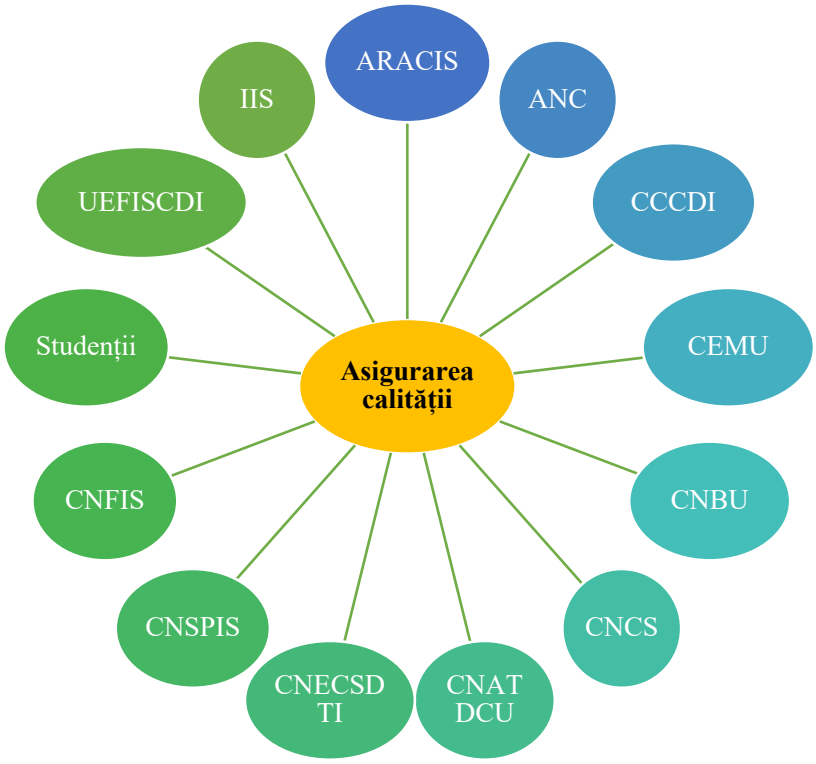

Figura Instituții și organisme cu atribuții în asigurarea calității

3.1.1 Agenția de Credite și Burse pentru Studenți - ACBS.

Prin H.G. nr. 1402/2009, cu modificările ulterioare, s-a înființat AGENȚIA DE CREDITE ȘI BURSE DE STUDII, prin reorganizarea Centrului Național pentru Burse de Studii în Străinătate (fost Oficiul Național al Burselor de Studii în Străinătate), organ de specialitate al administrației publice centrale, instituție publică, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice.

Misiunea AGENȚIEI DE CREDITE ȘI BURSE DE STUDII o constituie:

1. asigurarea accesului cetățenilor români la studii în străinătate, în vederea formării și specializării acestora;
2. asigurarea managementului sistemului de creditare pentru studenții din instituțiile de învățământ superior de stat și particular acreditate, care urmează studii universitare de licență și studii universitare de masterat la zi;
3. accesul elevilor, studenților, al absolvenților instituțiilor de învățământ acreditate, al personalului didactic titular în învățământ și al altor categorii de beneficiari la bursele de studii oferite Ministerului Educației Naționale și Cercetării Științifice de Guvernul României, de autorități publice, fundații, donatori – persoane fizice sau juridice -, de diferite state în cadrul acordurilor bilaterale de colaborare sau în mod unilateral, precum și la bursele provenite din programe guvernamentale și internaționale;
4. aplicarea optimă a valorilor și politicilor educaționale naționale și europene.

Statul român acordă anual, prin hotărâre a Guvernului, un număr de burse pentru școlarizarea studenților străini. Aceste burse sunt atribuite doar acelor universități și programe de studii care îndeplinesc cele mai ridicate standarde de calitate, indiferent dacă sunt de stat sau particulare – art. 206 alin. (1) din LEN.

3.1.2 Agenţia Română pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior - ARACIS

ARACIS are următoarele atribuţii în domeniul acreditării - art. 17 din OUG nr. 75/2005:

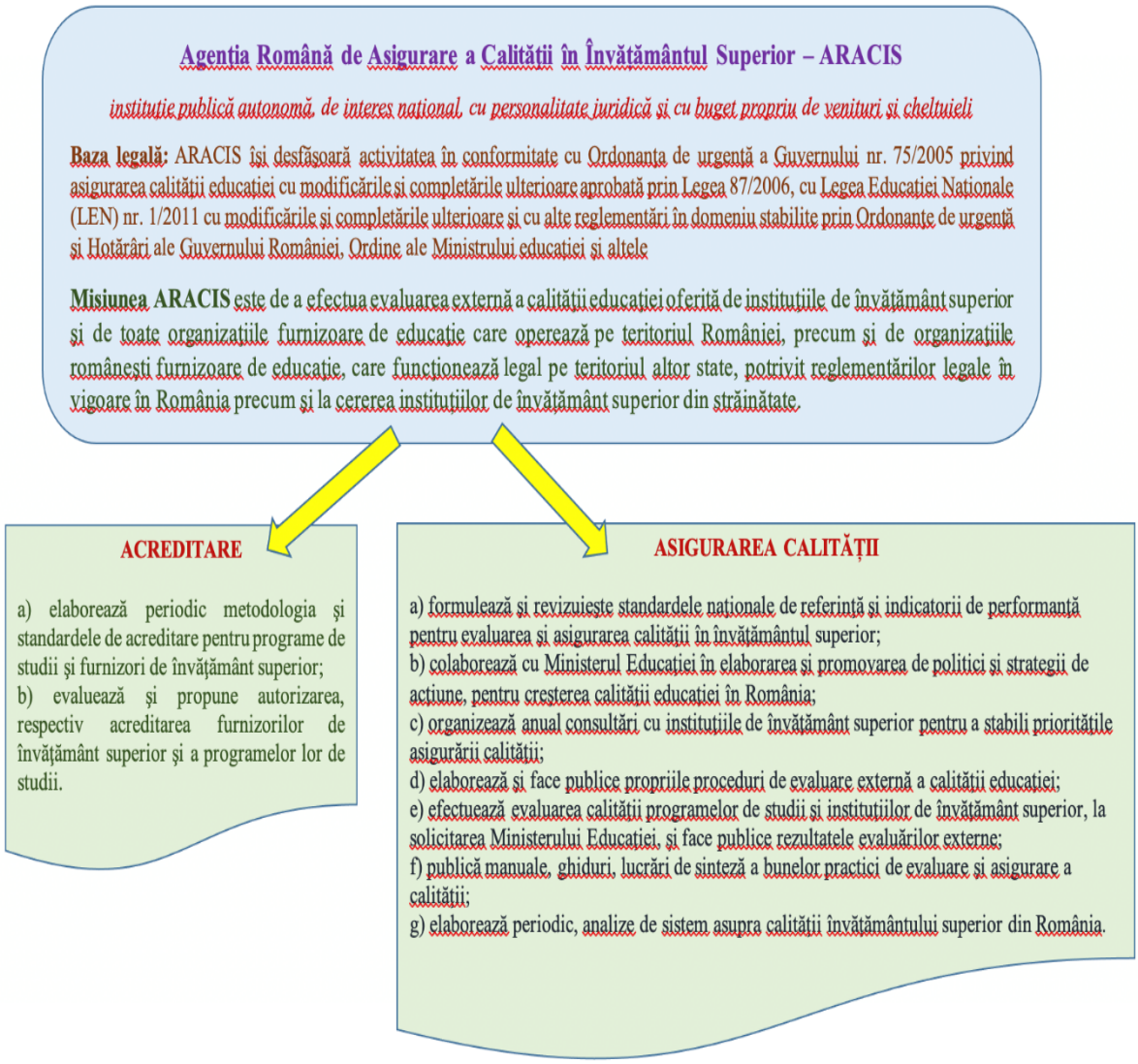
a) elaborează periodic metodologia şi standardele de acreditare pentru diferitele tipuri de programe şi furnizori de învăţământ superior, care se avizează de MEC şi se aprobă prin H.G.;
b) evaluează în temeiul standardelor şi al metodologiei aprobate prin H.G., la cerere sau din proprie iniţiativă, şi propune autorizarea, respectiv acreditarea furnizorilor de învăţământ superior şi a programelor lor de studii.

Pe baza rapoartelor de acreditare, MEC elaborează actele normative pentru înfiinţarea de structuri de învăţământ superior, respectiv H.G. sau OMEC.

Atribuții:

1) Elaborează periodic metodologia și standardele pentru diferitele tipuri de programe și furnizori de învățământ superior, care se avizează de MEC și se aprobă prin hotărâre a Guvernului
2) Evaluează în temeiul standardelor și al metodologiei aprobate prin hotărâri ale Guvernului, la cerere sau din proprie inițiativă, și propune autorizarea, respectiv acreditarea furnizorilor de învățământ superior și a programelor de studii. Pe baza rapoartelor de acreditare, MEC elaborează actele normative pentru înființarea de structuri de învățământ superior.
3) Formulează și revizuiește periodic, pe baza bunelor practici, standarde naționale de referință si indicatorii de performanta pentru evaluarea si asigurarea calității în învățământul superior;
4) Colaborează cu MEC și cu ARACIP în elaborarea și promovarea de politici și strategii de acțiune, pentru creșterea calității educației în România;
5) Organizează anual consultări cu instituțiile de învățământ superior pentru a stabili prioritățile asigurării calității;
6) Elaborează și face publice propriile proceduri de evaluare externă a calității educației;
7) Încheie, cu instituții de învățământ din țară și din străinătate, contracte de prestări de servicii pentru evaluarea externă a calității programelor și furnizorilor de programe de educație specifice învățământului superior, precum și pentru evaluarea interinstituțională a programelor similare;
8) Efectuează evaluarea calității unor programe și instituții de învățământ superior, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării. Condițiile privind realizarea activității de evaluare se stabilesc prin contract;
9) Face publice rezultatele evaluărilor externe;
10) Publică manuale, ghiduri, lucrări de sinteză a bunelor practici de evaluare și asigurare a calității;
11) Elaborează periodic, la fiecare trei ani, analize de sistem asupra calității învățământului superior din România;
12) Colaborează cu agenții similare din alte țări pentru dezvoltarea și aplicarea de măsuri eficiente de îmbunătățire a calității programelor de învățământ superior;
13) Elaborează Codul de etică profesională a experților ARACIS;

14) Publică anual un raport privind propria activitate;
15) Elaborează, o dată la trei ani, rapoarte de autoevaluare a calității propriei activități, în vederea pregătirii evaluării externe de către agenții similare din alte țări.

3.1.3 Cadrul Național al Calificărilor - ANC

Cadrul Național al Calificărilor (ANC) - art. 341 alin.(1): Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă (*H.G. nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrului național al calificărilor*).

ANC emite o decizie şi eliberează instituției inițiatoare o adeverință de validare a calificării propuse necesară solicitării acreditării/autorizării de către instituție a programului de studii la ARACIS sau o altă agenție recunoscută EQAR; validarea calificării înseamnă automat şi înregistrarea ei în baza de date a ANC, dar fără înscriere în RNCIS. În vederea înscrierii în RNCIS, instituția inițiatoare transmite la ANC dovada acreditării/autorizării obținută de la ARACIS sau de la o altă agenție recunoscută EQAR.

De altfel, ANC are, printre atribuții, pe cea de a asigura compatibilitatea sistemului național al calificărilor cu celelalte sisteme de calificări existente la nivel european și internațional, potrivit H.G. nr. 556/2011; de asemenea, ANC sprijină instituțiile de învățământ superior în organizarea de programe de studii de formare și dezvoltare profesională continuă.

3.1.4 Colegiul consultativ pentru cercetare-dezvoltare și inovare - CCCDI

(1) CCCDI are misiunea de a asigura, la nivel național, suportul științific specializat în elaborarea politicilor și strategiilor în domeniul cercetării-dezvoltării și inovării, denumit în continuare domeniul CDI, și de a sprijini MCI în coordonarea, evaluarea și monitorizarea activităților de cercetare științifică din România, în conformitate cu Strategia națională de cercetare, dezvoltare și inovare 2014-2020, denumită în continuare SNCDI.

(2) În vederea îndeplinirii misiunii de la alin. (1), CCCDI are următoarele atribuții:

a) elaborarea de rapoarte cuprinzând studii și recomandări privind problemele specifice sistemului național de cercetare- dezvoltare și inovare, denumit în continuare sistemul CDI, cum ar fi:

a.1) analiza stadiului și tendințelor, pe plan național și mondial, în domeniul CDI;

a.2) consultanță pentru elaborarea Planului național de cercetare dezvoltare și inovare 2015-2020, denumit în continuare PNCDI, și pentru procesul de analiză periodică a desfășurării și a stadiului de îndeplinire a obiectivelor PNCDI;

a.3) identificarea vulnerabilităților sistemului CDI;

a.4) evidențierea zonelor cu potențial de dezvoltare și de impact socioeconomic pentru domeniul CDI;

a.5) analiza oportunității reglementărilor/actelor normative existente în domeniul CDI și propunerea unor noi proiecte de acte normative;

b) coordonarea științifică a programelor/subprogramelor atribuite prin act administrativ de către MCI, având în vedere următoarele acțiuni:

b.1) propune instrumente de finanțare necesare atingerii scopului și obiectivelor programelor, definește obiectivele specifice fiecărui instrument de finanțare, indicatorii de performanță asociați și standardele de calitate;

b.2) avizează pachetele de informații care se aprobă de MCI;

b.3) elaborează criteriile de evaluare a propunerilor de proiecte, criteriile de selecție a corpului de evaluatori pentru competițiile de proiecte și validează registrul evaluatorilor constituit în acest scop;

b.4) asistă conducătorii de programe în procesul de negociere a contractelor pentru proiectele propuse spre finanțare, prin desemnarea unui observator;

b.5) coordonează elaborarea procedurilor, propuse de conducătorii de programe PNCDI, pentru monitorizarea științifică a proiectelor finanțate în cadrul programelor, pentru evaluarea îndeplinirii indicatorilor de performanță contractați, inclusiv pentru identificarea și certificarea situațiilor care intră sub incidența riscului cercetării;

c) elaborarea rapoartelor de analiză asupra oportunității și necesității participării României la programele-cadru și inițiative paneuropene;

d) evaluarea cererilor de autorizare a organizațiilor de cercetare-dezvoltare în vederea aplicării Directivei 2005/71/CE a Consiliului din 12 octombrie 2005 referitoare la "viza științifică", făcând propuneri de aprobare/refuzare a autorizării acestora, conform prevederilor legale;

e) evaluarea propunerilor pentru următoarele acțiuni:

e.1) organizarea și participarea la manifestări științifice interne și internaționale;

e.2) susținerea literaturii tehnico-științifice;

e.3) alocarea de fonduri de la bugetul de stat pentru investiții ale institutelor naționale de cercetare-dezvoltare din coordonarea MCI.

3.1.5 Consiliul de etică și management universitar - CEMU

Misiunea Consiliul de Etică şi Management Universitar este de a dezvolta cultura eticii şi integrităţii în universităţile din România şi de a determina şi sprijini universităţile să elaboreze şi să pună în practică, în mod organizat, transparent şi eficient, politicile de etică şi de integritate universitară, în conformitate cu prevederile legale.

3.1.6 Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare – CNBU

Consiliul National al Bibliotecilor Universitare (CNBU) este un organism consultativ la nivel national, care isi desfasoara activitatea in conformitate cu prevederile Legii educatiei nationale nr.1/2011.
CNBU are in atributii elaborarea strategiei de dezvoltare, evaluare periodica si coordonarea sistemului de biblioteci din invatamantul superior.

3.1.7 Consiliul Național al Cercetării Științifice – CNCS

De asemenea, CNCS are printre atribuțiile principale potrivit art. 219 alin. 3 lit.a) pe cea de a stabili standardele, criteriile și indicatorii de calitate pentru cercetarea științifică, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Atribuțiile:

a. stabilește standardele, criteriile și indicatorii de calitate pentru cercetarea științifică, aprobate prin ordin al ministrului educației naționale și cercetării;
b. auditează periodic, la solicitarea MEC sau din proprie inițiativă, cercetarea științifică universitară ori din unitățile de cercetare-dezvoltare;
c. prezintă anual MEC un raport privind starea cercetării științifice în institutele naționale de cercetare-dezvoltare, în instituțiile de învățământ superior și în institutele Academiei Române și performanțele acestora. Raportul este public și va fi afișat pe site-ul CNCS;
d. contribuie la evaluarea calității cercetării studiilor universitare de doctorat, în conformitate cu art. 158 alin. (4^2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

3.1.8 Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare -CNATDCU

CNATDCU are printre atribuții – art. 219 alin. (1) din LEN:

a) Elaborează/stabilește indicatori specifici resursei umane pentru activitățile didactice și de cercetare din învățământul superior pe domenii;
b) prezintă un raport anual Ministerului Educației și Cercetării privind resursa umană pentru activitățile didactice și de cercetare din învățământul superior, în baza unor indicatori specifici. Acest raport este public.

CNATDCU are, în principal, următoarele atribuţii:

a) numeşte comisiile care evaluează tezele de abilitare, evaluează dosarul de abilitare şi propune ministrului educaţiei şi cercetării acordarea sau neacordarea atestatului de abilitare, în conformitate cu prevederile art. 300 din Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare, şi cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 681/2011 privind

aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, cu modificările şi completările ulterioare;

b) evaluează dosarul de acordare a titlului de doctor şi propune ministrului educaţiei şi cercetării acordarea sau neacordarea titlului de doctor, în conformitate cu prevederile art.168 din Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare, şi cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 681/2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, cu modificările şi completările ulterioare;
c) analizează şi decide asupra sesizărilor nerespectării standardelor de etică profesională, inclusiv existenţa plagiatului, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 681/2011 privind aprobarea Codului studiilor universitare de doctorat, cu modificările şi completările ulterioare;
d) evaluează dosarele de concurs pentru acordarea gradelor profesionale de cercetător ştiinţific gradele I şi II, denumite în continuare CS I şi CS II, confirmă sau infirmă motivat rezultatele concursurilor şi propune ministrului educaţiei şi cercetării acordarea sau neacordarea acestor grade profesionale, în conformitate cu prevederile art. 17 din Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, cu completările ulterioare;
e) propune metodologia de evaluare periodică a conducătorilor de doctorat şi realizează această evaluare în conformitate cu prevederile art. 170 alin. (4) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
f) prezintă MEC un raport anual privind resursa umană pentru activităţile didactice şi de cercetare din învăţământul superior, în baza unor indicatori specifici, în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
g) propune un set de standarde minimale necesare şi obligatorii pentru participarea la concursurile pentru ocuparea funcţiilor didactice universitare de conferenţiar universitar, respectiv profesor universitar şi pentru acordarea gradelor profesionale de CS II şi CS I; aceste standarde se aprobă prin ordin al ministrului educaţiei şi cercetării, conform art. 219 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
h) propune un set de standarde minimale necesare şi obligatorii pentru conferirea calităţii de conducător de doctorat şi a atestatului de abilitare, standarde care se aprobă prin ordin al ministrului educaţiei şi cercetării, conform art. 219 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
i) propune Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor vacante în universităţi, care se stabileşte prin hotărâre a Guvernului, conform art. 295 din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
j) evaluează şi formulează propuneri în vederea emiterii unui ordin de către ministrul educaţiei şi cercetării în legătură cu acordarea indemnizaţiei de merit, în conformitate cu prevederile Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizaţiei de merit, cu modificările şi completările ulterioare, şi ale Hotărârii Guvernului nr. 859/2003 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizaţiei de merit şi a

Regulamentului de funcţionare a Comisiei naţionale pentru acordarea indemnizaţiei de merit, cu modificările şi completările ulterioare;

k) propune standarde specifice domeniului pentru tezele de doctorat;
l) propune ghiduri privind elaborarea tezelor de doctorat şi a tezelor de abilitare;
m) analizează şi propune armonizarea domeniilor CNATDCU cu domeniile educaţionale ISCED-F13 (clasificare standard internaţională a educaţiei);
n) are alte atribuţii stabilite prin ordin al ministrului educaţiei şi cercetării, în condiţiile legii.

3.1.9 Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării -CNECSDTI

Consiliul Naţional de Etică a Cercetării Ştiinţifice, Dezvoltării Tehnologice şi Inovării, organism consultativ, fără personalitate juridică, a fost înfiinţat, prin *Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea ştiinţifică, dezvoltarea tehnologică şi inovare*, **pe lângă autoritatea de stat pentru cercetare-dezvoltare**, în vederea coordonării şi monitorizării aplicării normelor de conduită morală şi profesională în activităţile de cercetare-dezvoltare.

3.1.10 Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior - CNSPIS

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii. Acest consiliu publică anual datele corespunzătoare acestor indicatori (art. 218 alin.1).

3.1.11 Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior - CNFIS

CNFIS are printre atribuții principale– art. 219 alin. (2) din LEN:

a) verifică periodic, la solicitarea Ministerului Educației și Cercetării sau din proprie inițiativă, realizarea proiectelor de dezvoltare instituțională și eficiența gestionării fondurilor publice de către universități și face propuneri pentru finanțarea complementară a universităților pe bază de proiecte instituționale;
b) prezintă anual Ministerului Educației și Cercetării un raport privind starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun. Acest raport este public.

Atribuții generale:

- propune MEC metodologia de finanţare a universităţilor, potrivit art. 219 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
- propune MEC alocarea, pe bază de contract, a sumelor pentru finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară, realizarea de obiective de investiții, alocarea pe bază competițională a fondurilor pentru dezvoltare instituțională, alocarea pe bază competiţională a fondurilor pentru incluziune, burse şi protecţia socială a studenţilor, potrivit art. 223 alin. (2) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;

- stabileşte anual costul mediu per student echivalent, pe cicluri de studii, pe domenii de studii şi pe limbă de predare, potrivit art. 219 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare;
- elaborează anual, pe baza metodologiei de finanţare a universităţilor, procedurile de finanţare de bază a universităţilor prin granturi de studii calculate pe baza costurilor medii şi le propune spre aprobare MEC.

Atribuții specifice privind finanțarea învățământului superior din România:
1. Propune Metodologia de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea de bază și finanțarea suplimentară a învățământului superior, stabilește costul mediu per student echivalent pe cicluri și domenii de studii și pe limbă de predare;
2. Propune Metodologia de alocare a fondurilor bugetare pentru finanțarea complementară și a fondului pentru dezvoltarea instituțională, verifică periodic, la solicitarea Ministerului Educației Naționale sau din proprie inițiativă, realizarea proiectelor de dezvoltare instituțională și eficiența gestionării fondurilor publice de către universități;
3. Propune repartizarea lunară pe universitații a deschiderilor pentru finanțarea insituțională și a alocației de transport pentru studenți;
4. Formulează propuneri privind fundamentarea grantului anual pentru doctorat, propuneri privind alocarea fondului de rezervă, propune anual cuamtumul minim al burselor sociale pentru susținerea financiară a studenților cu venituri reduse;
5. Formulează propuneri privind repartizarea cifrelor de școlarizare prin alocarea de granturi de studii finanțate de la buget pentru universitățile de stat;
6. Realizează procedura de colectare și analiză a datelor statistice privind studenții;
7. Formulează propuneri privind formatul standard de structurare a datelor statistice transmise de către universități;
8. Propune ministerului domeniile de studii prioritare, care asigură dezvoltarea sustenabilă și competitivă a societății;
9. Formulează către MEC propuneri menite să sprijine absorția de fonduri europene la nivelul organismelor, programelor și proiectelor din subordinea ministerului;
10. Propune MEC regulamentul de alocare a codului matricol individual, precum și conținutul informațiilor care vor fi scrise în Registrul matricol unic al universităților din România;
11. Prezintă MEC un raport public anual, privind starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun.
12. Colaborează cu CNSPIS, ARACIS, CNATDCU, ANC la elaborarea diverșilor indicatori statistici de referință, care să permită monitorizarea la nivel național a funcționării sistemului de învățământ superior.

În activitatea sa, CNFIS va promova următoarele principii:
• principiul autonomiei universitare;
• principiul responsabilității publice;
• principiul eficienței manageriale și financiare;
• principiul transparenței;
• principiul echității;
• principiul asigurării calității.

3.1.12 Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior, a Cercetării, Dezvoltării și Inovării - UEFISCDI.

Printre atribuțiile UEFISCDI se află și aceea de a asista CNFIS, CNCSIS și alte consilii din subordinea MEC în aplicarea politicilor elaborate de MEC, pe baza propunerilor consiliilor, de unde rezultă că inclusiv în ceea ce privește politica de asigurare a calității.

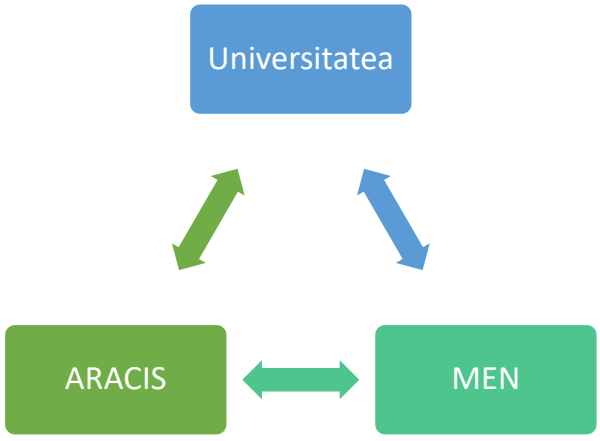
În conformitate cu H.G nr. 24/2020, MEC îndeplinește printre funcțiile specifice pe cea de administrare, prin care alocă, monitorizează și evaluează utilizarea resurselor pentru implementarea politicilor în domeniile sale de activitate.

MEC asigură finanțarea de bază pentru universitățile de stat, prin granturi de studii calculate pe baza costului mediu per student echivalent, per domeniu, per cicluri de studiu și per limbă de predare.

Granturile de studii vor fi alocate prioritar spre acele domenii care asigură dezvoltarea sustenabilă și competitivă a societății, iar în interiorul domeniului, prioritar, celor mai bine plasate programe în ierarhia calității acestora, numărul de granturi de studii alocate unui program variind în funcție de poziția programului în această ierarhie.

În acest sens, UEFISCDI are printre atribuțiile legale pe cea de a întocmi documentația pentru alocarea resurselor financiare de la bugetul de stat și din alte venituri pentru finanțarea învățământului superior și a cercetării științifice, dezvoltării și inovării, în conformitate cu deciziile consiliilor din subordinea MEC, pe baza legislației în vigoare.

3.1.13 Rolul univerrsităților în asigurarea calității

3.1.13.1 Rolul „funcțiilor de conducere” din cadrul universităților

Funcțiile de conducere din cadrul IIS conform LEN:

a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ, la nivelul universității;
b) decanul, prodecanii, la nivelul facultății;
c) directorul de departament, la nivelul departamentului.

Printre activitățile derulate de acestea se numără – art. 207 alin.3 din LEN:

b) organizarea derulării programelor de studii al căror element central este asigurarea

calității în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socioeconomic.

Rectorul universității are obligația să prezinte anual, cel târziu până în prima zi lucrătoare a lunii aprilie a fiecărui an, un raport privind starea universității - art. 130 alin. 2. Acest raport include cel puțin:

- situația financiară a universității, pe surse de finanțare și tipuri de cheltuieli/
- situația asigurării calității activităților din cadrul universității

Raportul anual al rectorului este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public.

Directorul de departament răspunde de planurile de învățământ, de statele de funcții, de managementul cercetării și al calității și de managementul financiar al departamentului - art. 213 alin. 11 din LEN.

3.1.13.2 Rolul „structurilor de conducere" din cadrul universităților

Senatul universitar elaborează și aprobă Codul de asigurare a calității și Codul de etică și deontologie profesională universitară – art. 213 alin. (2) lit. f) din LEN.

Senatul universitar, în baza autonomiei universitare, poate mări, prin regulament, norma didactică săptămânală minimă, cu respectarea standardelor de asigurare a calității, fără a depăși limita maximă prevăzută de lege.

În plus, instituțiile de învățământ superior trebuie să aibă metodologii de examinare aprobate de senatul universitar, care au în vedere asigurarea calității și respectarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară - art. 144 alin. (2) din LEN.

În ceea ce privește concursurile pentru ocuparea posturilor didactice, LEN a prevăzut că Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor vacante va fi stabilită prin H.G, inițiată de MEC, la propunerea CNATDCU – art. 295. Metodologia va stabili, pentru fiecare titlu sau funcție didactică, cerințele minime pentru prezentarea la concurs, cu referire la standardele minimale stabilite conform art. 219 alin. (1) lit. a) din LEN, modul de organizare și de desfășurare a concursului, de soluționare a contestațiilor, conflictele de interese și incompatibilitățile, în vederea asigurării calității, a respectării eticii universitare și a legislației în vigoare.

Directorii departamentelor, decanii facultăților și rectorul răspund în fața senatului universitar pentru buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor, în condițiile respectării normelor de calitate, de etică universitară și a legislației în vigoare. În condițiile constatării unor nereguli, senatul universitar poate aplica sancțiuni specificate în metodologia proprie, mergând până la demiterea decanilor sau a rectorului – art. 298 alin. (1) – (2).

Evaluarea calității cadrelor didactice presupune: - art. 308

- metodologie aprobată și aplicată de către senatul universitar
- fișa de post
- evaluarea de către studenți

Consiliul facultății controlează activitatea decanului și aprobă rapoartele anuale ale acestuia privind starea generală a facultății, asigurarea calității și respectarea eticii universitare la nivelul facultății;- art. 213 alin. (10) lit.c) din LEN.

3.1.14 Rolul studenților în asigurarea calității

Studenții au cel puțin un reprezentant în comisiile de etică, de cazări, de asigurare a calității, precum și în alte comisii cu caracter social- art. 213 alin. 14 din LEN.

Comunitatea academică:

Membrilor comunității universitare le este garantată libertatea academică. În baza acesteia, ei pot exprima liber opinii academice în spațiul universitar și au libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică – art. 304 alin. 3 din LEN.

3.2 Platforme cu baze de date existente

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
REI-RMU[1]	**Registrul Educațional Integrat (REI)** este o platformă care oferă acces la parcursul educațional și profesional al unei persoane, prin interconectarea sistemelor de gestiune din sectorul educațional - învățământul preuniversitar, învățământul universitar și formarea continuă - printr-o soluție de tip cloud. De asemenea, permite generarea de rapoarte și indicatori statistici care să răspundă cerințelor de benchmarking de la nivel național și internațional. REI integrează și un modul de actualizare și generare a nomenclatoarelor pentru învățământul superior, asigurând unicitatea nomenclatoarelor utilizate la nivelul sistemului educațional (SIIIR, RMU, ARACIS etc.). Platforma contribuie la îmbunătățirea managementului universitar, formularea politicilor publice educaționale, asigurarea standardizării și consistenței datelor privind sistemul de învățământ superior și creșterea nivelului de transparență a informațiilor despre învățământul superior. De asemenea, platforma națională REI asigură administrarea procesului de evaluare a dosarelor de doctorat înaintate CNATDCU în vederea validării tezelor de doctorat și a formulării propunerii de acordare/neacordare a titlului de doctor. Pentru facilitarea schimbului de informații și analiza corelării ofertei educaționale cu cerințele pieței muncii, REI este interoperabil şi cu platforma **SAPM**. Platforma online Registrul Matricol Unic (RMU) se accesează prin intermediu REI și reprezintă un sistem informațional care asigură gestiunea integrată a datelor privind studenții universităților de stat și particulare din România, pentru toți anii universitari și pentru toate ciclurile de studii. RMU sprijină universitățile în procesul de îmbunătățire a managementului universitar.
ANS[2]	Platforma reprezintă un sistem informațional integrat, dezvoltat în

[1] https://rei.gov.ro/index.php - **REI-RMU**
[2] https://date.invatamant-superior.ro/#ss - **ANS**

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
	manieră modulară, compatibil cu sistemele de colectare a datelor la nivel european, dedicat învățământului superior din Romania, care reunește principalele date statistice cu privire la învățământul superior accesibil tuturor actorilor interesați. În secțiunea **"Date universitate"** se raportează datele generale privind universitățile: 1. Baza materiala: amfiteatre, Sali de curs si seminar, terenuri de sport 2. Date financiare: bugetul de venituri si cheltuieli 3. Date privind activitatea de cercetare: venituri din cercetare, brevete, proiecte, articole stiintifice 4. Date privind programelor de studii pe domenii fundamentale , de ierarhizare , ciclu si forma de invatamant precum numarul total, acreditarea, organizarea in co-tutela sau valoarea medie a taxei de studiu 5. Capacitatea si cifra de scolarizare pe domenii fundamentale, de ierarhizare si ciclu pe ultimii 5 ani. În secțiunea "**Studenți**" se raportează date privind studenții în funcție de următoarele caracteristici: 6. Locatia de desfasurare a cursurilor (locatia de baza, in extensii universitare din tara sau strainatate) 7. Cetatenia studentilor (Romani, UE/SEE si non -UE/SEE) 8. Domeniul fundamental si domeniile de ierarhizare 9. Ciclul și forma de invatamant (zi/ID/FR/Seral) 10. Limba de predare si forma de finantare (buget/taxa) 11. Anii de studii La nivel de cetatenie pot fi colectate si date privind mediul de provenienta (urban – rural) si studentii aflati la a doua facultate la nivel general La nivel de ciclu pot fi colectate date privind genul, etnia si statutul de student cu dizabilitati sau matur În secțiunea "**Absolvenți**" se raportează date privind absolvenții în funcție de următoarele caracteristici: 12. Locatia de desfasurare a cursurilor (locatia de baza sau in extensii universitare din tara sau strainatate) 13. Cetatenia studentilor (Romani, UE/SEE si non -UE/SEE) 14. Domeniul fundamental si domeniile de ierarhizare 15. Ciclul si forma de invatamant (zi/ID/FR/Seral) 16. Limba de predare si forma de finantare (buget/taxa) 17. Tipuri de absolventi (Promotia curenta/ absolventi ai propriei universitati) În secțiunea **"Cadre universitare"** se raportează datele privind

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
	personalul universitar: 18. Tipul de personal (didactic/nedidactic/de cercetare) 19. Date generale privind personalului didactic: 20. Numarul de posturi legal constituite 21. Numarul de cadre cu functii de conducere 22. Cetatenia pentru cadrele didactice titulare si asociate 23. Date privind personalul didactic si asociat: 24. Statutul posturilor (vacant/ocupat de titular/ocupat prin cumul) 25. Genul (per functie didactica) 26. Persoanalul didactic cu titlul stiintific de doctor 27. Personalul didactic cu varsta mai mica de 41 ani si mai mare de 65 de ani 28. Date privind personalul didactic auxiliar (satus posturi si sexul) 29. Date privind personalul nedidactic ce ofera diverse servicii (secretariat/medicale/consiliere) 30. Date privind personalul de cercetare În secțiunea **"Politici"** se raportează date privind politicile în funcție de următoarele caracteristici: 31. Serviciile de cazare: 32. Numărul de solicitări 33. Numarul de subventii individuale de cazare socilicitate si acordate 34. Pentru fiecare camin: numarul de locuri normate si ocupate per tipuri de studenti (romani, straini, copii de cadre didactice etc.) precum si cuantumurile cu privire la tarifele de cazare pentru fieacare tip de camin 35. Sistemul de burse studentesti: numar si valoare pentru fiecare tip de bursa 36. Mobilitati dupa preselectarea tarilor pentru studenti si profesori per tipuri de mobilitati 37. Pentru mobilitatile studentilor: numarul acestora pe domeniul fundamental, de ierarhizare, ciclul, tipul mobilitatii (incoming/outgoing), durata si destinatia/provenienta (UE/non-UE) 38. Locurile speciale pentru studentii de etnie roma
CNFIS[3]	**La nivel instituțional**: datele raportate de fiecare cadru didactic și de cercetare din universitate se centralizează în machetele instituționale (Anexa 1 și Anexa 6 – v. secțiunea Macheta de raportare și documente suport). Anexele instituționale vor fi încărcate în **platforma ANS***. **La nivel individual**: datele privind activitatea de cercetare se raportează de fiecare cadru didactic sau de cercetare titular la 1 ianuarie 2019 (inclusiv angajat în

[3] http://www.cnfis.ro/raportare-2019-activitate-de-cercetare-creatie-artistica-performanta-sportiva/ - CNFIS

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
	condițiile art. 294 alin. (3) – (5) din Legea nr. 1/2011, cu normă întreagă, cu un contract de muncă pe perioadă determinată, valid în perioada de raportare). Informațiile raportate sunt: **a)pentru întreaga activitate:** ▪ domeniul și punctajul total CNATDCU, conform standardelor CNATDCU valabile la 1 ianuarie 2019 (IC2.1) – doar de către profesori, conferențiari și echivalenți (CS I, respectiv CS II); ▪ indicii Hirsch (Google Scholar, Web of Science, Scopus) – *pentru activitatea de cercetare științifică (IC2.2)*; ▪ citările nominale în publicații de specialitate și cronici în presa scrisă – *pentru activitatea de creație artistică (domeniul artistic)* ▪ citările nominale ale activităților sportive în publicații de specialitate și cronici în presa scrisă, titlurile onorifice sau publicațiile de specialitate, realizate la solicitarea unui organism de specialitate reprezentativ – *pentru activitatea de performanță sportivă (domeniul știința sportului și educației fizice)*; **b) pentru activitatea din ultimii 4 ani** *(2015 – 2018):* ▪ articolele publicate în reviste/volume indexate (ISI Roșu, Galben, Alb – *link* sau din categoria ISI Arts&Humanities, ISI Emerging Sources Citation Index, ISI Proceedings, IEEE Proceedings sau ERIH+) și brevetele obținute la nivel național, european sau cele triadice – *pentru activitatea de cercetare științifică (IC2.3)*; ▪ realizarea/participarea la proiecte individuale, de grup și colective, respectiv nominalizările/premiile obținute – *pentru activitatea de creație artistică (domeniul artistic);* ▪ performanțe sportive obținute în campionate: la nivel universitar, național, european, mondial sau în competiții de reprezentare a României (si competiițiile asimiliate campionatelor); recorduri obținute la nivel național, european, mondial/olimpic – *pentru activitatea de performanță sportivă (domeniul știința sportului și educației fizice)*
BRAINMAP[4]	Pentru a facilita procesul de evaluare a proiectelor de cercetare finanțate de UEFISCDI și al altor agenții similare și de a reuni expertiza națională și internațională din cercetare, inovare și antreprenoriat, UEFISCDI a dezvoltat platforma BrainMap. În cadrul comunității online se regăsesc experți evaluatori români și străini, aplicanți la competițiile din PNCDI II și PNCDI III, directori de

[4] https://www.brainmap.ro/ - BRAINMAP

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
	proiecte finanțate, precum și antreprenori cu activitate de inovare. De asemenea, platforma mai este utilizată și pentru selecția membrilor consiliilor consultative din cercetare și învățământul superior. Răspunsul pozitiv din partea actorilor vizați a impus transformarea BrainMap atât din punctul de vedere funcțional, structural, cât și vizual. Astăzi, BrainMap, aflată într-un proces de dezvoltare, își propune să îndeplinească nu doar o funcție de suport pentru evaluarea proiectelor de cercetare, ci să creeze o comunitate pentru actorii implicați în activități de cercetare, inovare și antreprenoriat și să devină un punct unic de acces către informația relevantă pentru cercetare și inovare, de exemplu: publicații, brevete, proiecte, apeluri competiționale, expertiză specifică, infrastructuri de cercetare, printre altele. BrainMap este o platformă dinamică, actualizată și îmbunătățită constant în funcție de nevoile specifice ale utilizatorilor. BrainMap poate fi accesată la adresa www.brainmap.ro/
ERRIS[5]	Platforma Engage in the Romanian Research Infrastructures System (ERRIS) a fost creată pentru a veni în sprijinul coordonatorilor infrastructurilor de cercetare publice/private din România și a celor care doresc să beneficieze de serviciile oferite de aceste infrastructuri, stimulând colaborarea și participarea la rețele naționale și internaționale de profil a comunității științifice din România. Dezvoltată ca o rețea socială, platforma ERRIS este un "facebook of things" în care infrastructurile de cercetare sunt “actori”, având posibilitatea de a-și face cunoscute serviciile într-o piață cât mai largă și mai diversificată. Prin realizarea acestei platforme se răspunde, totodată, acțiunilor necesare internaționalizării sistemului național de cercetare, dezvoltare și inovare, în concordanță cu Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020.
RNCIS[6]	În România se instituie **Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior (CNCIS)**, ca instrument unic care stabileşte structura calificărilor şi asigură recunoaşterea națională, precum şi compatibilitatea și comparabilitatea internațională a calificărilor dobândite în cadrul sistemului de învăţământ superior. Prin intermediul acestuia pot fi recunoscute, măsurate şi relaționate toate rezultatele învățării dobândite în cadrul sistemului de învățământ superior (ciclurile de studii Licenţă, Masterat şi Doctorat) şi este asigurată coerența

[5] https://eeris.eu/ - ERRIS
[6] http://www.anc.edu.ro/registrul-national-al-calificarilor-din-invatamantul-superior-rncis/ - RNCIS

Denumirea platformei	Conținut platformă: inidcatori
	calificărilor şi a titlurilor certificate. CNCIS respectă tradiţiile şi experienţa învăţământului superior românesc şi este compatibil cu Cadrul General al Calificărilor din Spaţiul European al Învăţământului Superior luând în considerare documentele Comisiei Europene privind elaborarea Cadrului European al Calificărilor în perspectiva învăţării pe parcursul întregii vieţi. Calificările recunoscute sunt incluse în Registrul Naţional al Calificărilor din Învăţământul Superior (RNCIS)

4 Asigurarea calității în procesul de autorizare și acreditare

Înființarea de IÎS pe teritoriul României:

A. *IÎS românești* se înființează cu respectarea legislației naționale privind acreditarea și asigurarea calității: Instituțiile de învățământ superior de stat și particulare se înființează prin lege, cu respectarea dispozițiilor legale privind acreditarea, stabilite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare.
B. *IÎS străine* pot deschide filiale pe teritoriul României cu respectarea legislației naționale privind acreditarea și asigurarea calității: ”(2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal, ca atare, în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior acreditate din România, numai cu respectarea legislației în vigoare cu privire la autorizarea, acreditarea și asigurarea calității programelor de studii”.

Instituţiile de învăţământ superior sunt autonome şi răspund pentru proiectarea, aplicarea şi dezvoltarea de specializări şi programe de studii corespunzătoare (art. 11 alin. 1 din Legea nr. 288/2004).

Potrivit Legii nr. 288/2004, MEC actualizează periodic, la propunerea Consiliului Naţional al Rectorilor (CNR), lista domeniilor şi specializărilor de licenţă care se aprobă prin H.G.; universităţile pot organiza, cu finanţare din resurse proprii, şi studii în alte specializări, cu respectarea procedurilor de autorizare şi acreditare faţă de cele propuse de CNR.

De asemenea, organizarea programelor de studii este de competența instituțiilor de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare. Pentru fiecare ciclu universitar organizat, senatul universitar aprobă un regulament propriu de organizare și funcționare, în acord cu standardele naționale și internaționale generale și specifice de calitate – art. 138 din LEN:

a) Un program de studii universitare *funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat* și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv acreditare.
b) Autorizarea provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.
c) Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, domeniile și

programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program, se stabilesc anual prin H.G., promovată de către MEC, înaintea datei de 31 martie a anului respectiv.

Instituțiile de învățământ superior din domeniile sănătate și medicină veterinară acreditate, pe baza criteriilor de calitate, pot organiza, pe lângă formele de învățământ și programe postdoctorale și de formare și dezvoltare profesională: de rezidențiat, de perfecționare, de specializare, de studii complementare în vederea obținerii de atestate și de educație medicală și farmaceutică continuă.

Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională din cadrul sistemului național de învățământ, precum și specializările/programele de studii din cadrul acestora se supun reglementărilor referitoare la asigurarea calității, inclusiv celor legate de autorizare și acreditare, în aceleași condiții cu instituțiile de învățământ superior civil. Planurile de învățământ pentru învățământul superior militar, de informații și de ordine publică și de securitate națională se elaborează de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniul apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, în conformitate cu standardele naționale stabilite de instituțiile responsabile cu asigurarea calității.

Pentru ciclul de studii universitare de licență și de master, admiterea se organizează pe domenii, la specializările/programele de studii acreditate sau autorizate să funcţioneze provizoriu, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Pentru ciclul de studii universitare de doctorat, admiterea se realizează în domeniile de studii universitare de doctorat aprobate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Concordanța dintre curriculum și calificarea oferită de programul de studii universitare este un criteriu obligatoriu de evaluare a asigurării calității – art. 137 alin. 3 din LEN. În acest sens, înscrierea calificărilor în RNCIS este o condiţie necesară autorizării/acreditării programelor de studii oferite de către instituţiile de învăţământ superior abilitate de lege pentru a demonstra legătura dintre ocupaţiile şi cerinţele mediului socioeconomic şi calificările obţinute.

Pentru îndeplinirea obiectivelor ce decurg din misiunea asumată, orice instituție de învățământ superior poate cuprinde următoarele componente organizatorice: facultăți, departamente, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici universitare, studiouri și ateliere artistice, teatre, muzee, radio și televiziune, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, stațiuni didactice/baze didactice pentru aplicații și performanță în sport, stațiuni experimentale sau alte entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie, centre de competență, precum și unități de învățământ preuniversitar. În structura instituțiilor de învățământ superior funcționează servicii tehnico-administrative – art. 131(1) din LEN.

Instituția de învățământ superior poate înființa, pe perioadă determinată și pe proiecte, unități de cercetare distincte sub raportul bugetului de venituri și cheltuieli, care au autonomie și statute proprii, aprobate de senatul universitar.

Componentele de mai sus sunt organizate de fiecare instituție de învățământ superior, astfel încât instituția să își realizeze misiunea, să asigure criteriile și standardele de calitate, să gestioneze în mod eficient activitățile de învățământ, cercetare, producție sau transfer cognitiv și tehnologic și să asigure sprijinul administrativ adecvat membrilor comunității universitare.

În plus, ***pentru promovarea calității*** și creșterea eficienței sistemului de învățământ superior, pentru creșterea vizibilității internaționale și pentru concentrarea resurselor, universitățile de stat și particulare pot – art. 194 din LEN:

a) să se constituie în consorții universitare;
b) să fuzioneze într-o singură instituție de învățământ superior cu personalitate juridică.

MEC alocă preferențial resurse financiare consorțiilor sau universităților fuzionate, conform unei metodologii adoptate în acest sens prin OMEC, la propunerea CNFIS.

4.1 Etapele acreditării

Acreditarea presupune parcurgerea a două etape succesive:

Etapa I. Autorizarea de funcţionare provizorie, care acordă dreptul de a desfăşura procesul de învăţământ şi de a organiza, după caz, admiterea la studii;

Procedura de autorizare de funcţionare provizorie cuprinde următoarele activităţi - art. 30 din OUG nr. 75/2005:

a) furnizorul de educaţie elaborează un raport de evaluare internă, pentru fiecare nivel de învăţământ, tip de program de studiu şi de calificare;
b) raportul de evaluare internă se depune la departamentul de acreditare al agenţiei de asigurare a calităţii împreună cu o cerere de declanşare a procedurii de evaluare externă şi de autorizare de funcţionare provizorie;
c) departamentul de acreditare numeşte o comisie de experţi în evaluare şi acreditare, care analizează raportul de evaluare internă, verifică prin vizite la instituţia solicitantă îndeplinirea standardelor pe domenii şi criterii şi elaborează propriul raport de evaluare;
d) departamentul de acreditare al agenţiei de asigurare a calităţii validează raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă, iar agenţia propune MEC acordarea sau, după caz, neacordarea autorizaţiei de funcţionare provizorie;
e) pentru furnizorii de educaţie de învăţământ superior, autorizaţia de funcţionare provizorie se acordă pe baza avizului favorabil al ARACIS şi al MEC, prin H.G.

Etapa a II-a. Acreditarea, care acordă, alături de drepturile prevăzute mai sus, şi dreptul de a emite diplome, certificate şi alte acte de studii recunoscute de Ministerul Educaţiei şi Cercetării şi de a organiza, după caz, examen de absolvire, licenţă, masterat, doctorat.

Procedura de acreditare cuprinde următoarele activităţi:

b) furnizorul de educaţie autorizat să funcţioneze provizoriu elaborează un raport de evaluare internă, folosind ca termeni de referinţă standardele specifice etapei de acreditare;
c) raportul de evaluare internă se depune la departamentul de acreditare al agenţiei de asigurare a calităţii împreună cu o cerere de declanşare a procedurii de evaluare externă şi de acreditare;
d) termenul de depunere a cererii în vederea acreditării este de 2 ani de la data absolvirii primei promoţii, sub sancţiunea ridicării autorizaţiei de funcţionare provizorie de către MEC;
e) departamentul de acreditare numeşte o comisie de experţi în evaluare şi acreditare care analizează raportul de evaluare internă, verifică prin vizite la instituţia solicitantă îndeplinirea standardelor referitoare la domeniile şi criteriile prevăzute la art. 10 şi elaborează propriul raport de evaluare;
f) departamentul de acreditare al agenţiei de asigurare a calităţii validează raportul experţilor prin verificarea respectării metodologiei de evaluare externă, iar agenţia propune MEC acreditarea sau, după caz, neacreditarea instituţiei solicitante;
g) pentru furnizorii de educaţie de învăţământ superior, acreditarea instituţiilor se face prin lege, la iniţiativa MEC, pe baza avizului ARACIS.

4.2 Acreditarea organizațiilor furnizoare de educaţie şi a programelor lor de studiu

Acreditarea organizațiilor furnizoare de educaţie şi a programelor lor de studiu este parte a asigurării calităţii. Acreditarea este acea modalitate de asigurare a calităţii prin care se certifică respectarea standardelor pentru funcţionarea organizaţiilor furnizoare de educaţie şi a programelor lor de studii.

Astfel, finanțarea învățământului superior de stat se asigură din fonduri publice, în concordanță cu cerințele de la art. 222 alin. 3 din LEN care vizează și asigurarea calității învățământului superior la nivelul standardelor din Spațiul European al Învățământului Superior pentru pregătirea resurselor umane și dezvoltarea personală ca cetățeni ai unei societăți democratice bazate pe cunoaștere

Totodată, statul încurajează excelența în instituțiile de învățământ superior prin pârghii financiare specifice, existente în prezenta lege:a) universităților li se alocă o finanțare suplimentară, în sumă, la nivel național, de minimum 30% din suma alocată la nivel național universităților de stat ca finanțare de bază, pe baza criteriilor și a standardelor de calitate stabilite de CNFIS și aprobate de MEC (art. 197 LEN).

Standardele naţionale specifice fiecărei etape de acreditare, metodologiile de evaluare externă, eşalonarea în timp a procesului de acreditare, precum şi tarifele percepute în vederea autorizării şi acreditării se stabilesc periodic, la propunerea agenţiilor de asigurare a calităţii şi a MEC, prin H.G.

4.3 Acreditarea programelor de studii universitare de licență

Potrivit LEN, acreditarea programelor de studii universitare de licență (art. 150) și de master (art. 155) presupune 2 etape:

1. evaluarea externă care se poate realiza de ***ARACIS*** sau o ***agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate,*** înregistrată în Registrul

European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).
2. includerea de programelor evaluate extern într-o H.G. inițiată de MEC.

4.4 Acreditarea domeniilor de studii universitare de de masterat

Potrivit LEN, acreditarea programelor de studii universitare de licență (art. 150) și de master (art. 155) presupune 2 etape:

1. evaluarea externă care se poate realiza de ***ARACIS*** sau o ***agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate,*** înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior (EQAR).
2. includerea de programelor evaluate extern într-o H.G. inițiată de MEC.

Universitățile interesate în organizarea unor programe de studii de master didactic vor solicita MEC aprobarea pentru fiecare program de master didactic, conform art. 237 alin. (1) și art. 238 alin. (2) și (3) din LEN.

Universitățile care au primit aprobarea din partea MEC cu privire la oferta educațională propusă vor putea solicita acreditarea programului de master didactic conform metodologiei de evaluare externă a instituțiilor de învățământ superior, programelor/domeniilor de studii universitare de către A.R.A.C.I.S.

4.5 Programele de formare psihopedagogică

Programele de formare psihopedagogică sunt acreditate şi evaluate periodic de Ministerul Educaţiei și Cercetării, prin intermediul Agenţiei Române de Asigurare a Calităţii în Învăţământul Superior sau de către o altă agenţie de asigurare a calităţii, din ţară sau din străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calităţii în Învăţământul Superior (EQAR).

Acreditarea şi evaluarea periodică a programelor de formare psihopedagogică se realizează distinct pentru fiecare limbă de predare, pentru fiecare locaţie geografică în care se desfăşoară şi pentru numărul maxim de studenţi care pot fi şcolarizaţi, propus de către agenţiile de evaluare a calităţii care au evaluat fiecare program de formare psihopedagogică, cu asigurarea practicii pedagogice de specialitate în unităţi în care procesul de învăţământ se desfăşoară în aceeaşi limbă, pe bază de acorduri-cadru încheiate între unităţile/instituţiile de învăţământ care asigură formarea iniţială şi inspectoratele şcolare la care sunt arondate unităţile de învăţământ.

4.6 Acreditarea programelor de studii universitare de doctorat

Acreditarea programelor de studii universitare de doctorat (art. 158 LEN) se bazează pe procesul de evaluare a studiilor doctorale, care cuprinde, obligatoriu, parcurgerea următoarelor etape, astfel:

a) evaluarea, în cadrul evaluării externe a IOSUD-ului, prevăzută de art. 13 lit. a)-c) din OUG nr. 75/2005, a componentei organizatorice, denumită școală doctorală, organizată în cadrul IOSUD-ului;
b) evaluarea domeniilor de studii universitare de doctorat, în care sunt organizate programele de studii universitare de doctorat; dacă un domeniu de studii universitare de doctorat este organizat de mai multe școli doctorale, din cadrul aceluiași IOSUD, evaluarea se realizează, o singură dată, la nivelul IOSUD.

Evaluarea (externă) se realizează de ARACIS care apelează la experți internaționali. ARACIS poate solicita rapoarte de la:

- CNCS privind elementele prevăzute de art. 219 alin. (3) din LEN;
- CNATDCU

În acest sens, au fost elaborate norme specifice în:

a) *Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 6153/2016 pentru aprobarea Metodologiei privind autorizarea, acreditarea și evaluarea periodică a școlilor doctorale, pe domenii;*
b) *Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 3200/2020 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare*

sau

c) *o agenție de asigurare a calității, din țară sau din străinătate, înregistrată în EQAR*

In ceea ce privește ***asigurarea calității programelor de studii de doctorat***, art.170 alin. (1) din LEN prevede că, în cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, MEC, pe baza unor rapoarte externe de evaluare, întocmite, după caz, de:

i. CNATDCU,
ii. CNCS,
iii. CEMU sau
iv. CNECSDTI,

poate lua următoarele măsuri, alternativ sau simultan :

a) retragerea calității de conducător de doctorat;
b) retragerea titlului de doctor;
c) retragerea acreditării școlii doctorale, ceea ce implică retragerea dreptului școlii doctorale de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi.

Reacreditarea școlii doctorale se poate obține după cel puțin 5 ani de la pierderea acestei calități, numai în urma reluării procesului de acreditare, conform art. 158.

Acreditarea se acordă prin OMEC.

5 Clasificarea IIS

Statul român prin MEC gestionează procesul de evaluare periodică, de clasificare a universităților și de ierarhizare a programelor de studii ale acestora (art. 216 alin. 2 lit. d) din LEN).

MEC îndeplinește, în conformitate cu H.G. nr. 24/2020, printre funcţiile specifice pe cea de administrare, prin care alocă, monitorizează şi evaluează utilizarea resurselor pentru implementarea politicilor în domeniile sale de activitate.

Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii și a clasificării universităților se realizează în baza *H.G. nr. 789/2011 privind aprobarea Metodologiei de evaluare în scopul clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii.*

Aplicarea acestei metodologii intră în răspunderea MEC. Evaluarea este realizată

periodic.

Potrivit LEN 1/2011 universitățile se clasifică, pe baza evaluării, în 3 categorii:

a. **universități centrate pe educație;**
b. **universități de educație și cercetare științifică sau universități de educație și creație artistică;**
c. **universități de cercetare avansată și educație.**

Evaluarea se face de către ARACIS care cooptează:

- experți internaționali cu competențe în domeniul ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ superior, pe bază de selecție,
- reprezentanți ai studenților și
- reprezentanți CNATDCU.

Potrivit LEN, prima evaluare de după intrarea în vigoare a LEN trebuia să se facă numai de către:

- un organism internațional cu competență în domeniul ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ superior sau. Selecţia acestui organism internaţional prevăzut la art. 193 alin. (5) din Legea nr. 1/2011, respectiv a organismului internațional sau a agenției de asigurare a calității din străinătate prevăzut/prevăzute la art. 193 alin. (6) din Legea nr. 1/2011 se face de către MEC, potrivit H.G. nr. 789/2011.
- o agenție de asigurare a calității înregistrată în EQAR, din străinătate.

În speță, aceasta s-a realizat de Asociația Europeană a Universităților și a fost consacrată legislativ prin *Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5262/2011 privind constatarea rezultatelor clasificării universităților*.
Rezultatele clasificării universităţilor se constată prin OMEC publicat înainte de începutul fiecărui an universitar, potrivit H.G. nr. 789/2011.

5.1 Evaluarea în scopul clasificării universităților

Metodologia noua 2020

În cadrul procesului de evaluare în vederea clasificării universităților și pentru ierarhizarea programelor de studii universitare, instituțiile de învățământ superior, denumite în continuare *universități*, desfășoară următoarele activități:

a) stabilirea și asumarea unei misiuni proprii, în raport de misiunea generală a învățământului superior, stabilită de prevederile art. 117 din Legea nr. 1/2011, în vederea încadrării universității respective într-una dintre categoriile prevăzute la art. 193 alin. (4) din aceeași lege;
b) realizarea unei evaluări interne în raport de criteriile și indicatorii stabiliți în prezenta metodologie.

Criteriile pe baza cărora se realizează evaluarea în vederea clasificării universităților și ierarhizării programelor de studii sunt următoarele:

a) Predare-învățare;
b) Cercetare științifică;
c) Internaționalizare;
d) Implicare regională și socială;
e) Transferul de cunoștințe;
f) Satisfacția studenților/absolvenților.

Fiecărui criteriu îi este asociat un set de indicatori.

Indicatorii utilizați în scopul clasificării universităților sunt diferiți față de cei utilizați în scopul ierarhizării programelor de studii universitare. (Anexa 1 – Indicatorii utilizați în clasificarea IIS)

În vederea realizării comparabilității datelor se asigură respectarea principiului omogenității în cadrul procesului de clasificare a universităților și de ierarhizare a programelor de studii universitare.

5.2 Instrumente de lucru utilizate în clasificare

Art. 138 alin. (5) din LEN: Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program, se stabilesc anual prin H.G, promovată de către MEC, înaintea datei de 31 martie a anului respectiv.

Registrul matricol unic al universităților din România (RMUR) este o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile de stat sau particulare acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu, precum și studenții-doctoranzi din Academia Română. Registrele matricole ale universităților și al Academiei Române devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor - Art. 201 alin.(1) din LEN. În baza de date electronică aferentă RMUR se înregistrează și se păstrează evidența diplomelor universitare emise în România. Universitățile acreditate și Academia Română înregistrează seriile și numerele actelor de studii întocmite și eliberate.

In acest sens, conform H.G. nr. 24/2020, MEC are printre atribuțiile principale pe aceea de a aviza necesarul de formulare solicitat de unităţile şi instituţiile de învățământ superior de stat şi particulare acreditate şi transmite comanda pentru tipărirea acestora către Compania Naţională "Imprimeria Naţională" - S.A., care poartă întreaga răspundere pentru asigurarea securităţii tipăririi;

Evaluarea calității și clasificarea universităților artistice și sportive iau în considerare criteriile specifice creației artistice și performanței sportive – art. 186 din LEN.

6 Ierarhizarea programelor de studii

6.1 Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii universitare de licență

Evaluarea din 2011
Ierarhizarea programelor de studii universitare de licenţă ~~și master~~ se realizează prin poziționarea universității care le organizează în domeniul de ierarhizare în care se încadrează respectivele programe de studii universitare.

Programele de studii sunt plasate, în funcţie de poziţia universităţii care le organizează în domeniul de ierarhizare în care se încadrează acestea, în 5 categorii:

A, B, C, D şi E, astfel încât A reprezintă categoria celor mai performante programe, iar E categoria celor mai puţin performante.

Lista domeniilor de ierarhizare se propune de ARACIS și CNATDCU şi se aprobă prin OMEC. Un program de studii universitare se încadrează într-un singur domeniu de ierarhizare.

Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii universitare se realizează prin desfăşurarea următoarelor activităţi:

a) constituirea de către MEC a unei baze de date cuprinzând datele şi informaţiile relevante, structurate pe criterii, standarde şi indicatori, inclusiv prin rapoarte furnizate de universităţile supuse evaluării;
b) verificarea datelor şi informaţiilor furnizate de universităţi, inclusiv a modului în care acestea au încadrat programele de studii în domenii de ierarhizare, cu respectarea prevederilor art. 192 alin. (1)-(3) din Legea nr. 1/2011;
c) prelucrarea datelor şi informaţiilor colectate, în conformitate cu aplicarea unor formule de calcul şi/sau statistice propuse de organismul de evaluare şi aprobate prin OMEC.

Sunt considerate informaţii de interes public şi se publică pe un site web administrat de MEC:

a) datele şi informaţiile utilizate pentru realizarea evaluărilor, structurate pe criterii, standarde şi indicatori;
b) indicatorii şi indicii rezultaţi prin prelucrarea datelor şi informaţiilor;
c) formulele de calcul şi/sau statistice utilizate în prelucrarea datelor şi informaţiilor;
d) rapoartele sintetice de autoevaluare;
e) componenţa nominală a echipelor de experţi;
f) rezultatele evaluărilor.

Evaluarea din 2011
Elemente care fi luate în considerare în elaborarea unei Metodologii
Mobilitatea internațională:

Sistemul național de învățământ superior se bazează pe o serii de principii - art. 218 alin. (1) din LEN printre care :

j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a **studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor.**

Mobilitatea academică a studenților reprezintă dreptul studenților și studenților-doctoranzi de a li se recunoaște creditele transferabile dobândite, în condițiile legii, la alte instituții de învățământ superior din țară sau din străinătate.

Potrivit art. 7 din *H.G. nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării*, MEC acordă asistență de specialitate studenților și structurilor asociative studențești, în vederea elaborării unor proiecte și programe care au printre obiective:

c)promovarea mobilității internaționale a studenților;

Mobilitatea academică a studenților poate fi internă sau internațională și, după caz, definitivă sau temporară. Mobilitatea definitivă se face după o procedură aprobată

prin OMEC – Anexa LEN. Astfel, condițiile și modul în care se realizează mobilitatea academică (a studenților) sunt stabilite printr-o metodologie aprobată prin OMEC (*OMECTS nr. 3223/2012 pentru aprobarea Metodologiei de recunoaștere a perioadelor de studii efectuate în străinătate* și *OMEN nr. 5140/2019 pentru aprobarea Metodologiei privind mobilitatea academică a studenților*).

În cazuri temeinic justificate, MEC poate aproba universităților/instituțiilor de învățământ superior un număr suplimentar de locuri - în limita a 10% din capacitatea de școlarizare stabilită de ARACIS pentru programul de studii solicitat - destinat școlarizării cetățenilor europeni și din state terțe sau pentru mobilități academice ale studenților în baza acordurilor guvernamentale, universitare sau unor programe speciale aprobate, în condițiile legii. Universitatea/Instituția de învățământ superior are obligația de a informa ARACIS despre suplimentarea de locuri primită - art. 138 alin. (6).

Angajarea specialiștilor cu valoare științifică și profesională recunoscută în domeniu din țară sau din străinătate, în calitate de *cadre didactice asociate invitate*, se avizează de către consiliul departamentului și se aprobă de consiliul de administrație (art. 296 alin. 2).

În raport cu necesitățile beneficiarilor și cele academice proprii, senatul universitar aprobă, pe o durată determinată, invitarea în cadrul instituției de învățământ superior a unor cadre didactice universitare, instructori militari, instructori de informații, instructori de ordine publică și a altor specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de cadre didactice universitare asociate invitate. În cazul specialiștilor fără grad didactic universitar recunoscut în țară, senatul universitar aprobă, prin evaluare, gradul didactic corespunzător performanței, în conformitate cu standardele naționale (art. 285 alin.5).

Activități derulate de funcțiile de conducere[7] în ceea ce privește mobilitatea internațională – art. 207 alin.3:
g) derularea de acțiuni privind cooperarea internațională a instituției de învățământ superior;
j) asigurarea și gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și a legislației în vigoare.
Rectorul universității are obligația să prezinte anual, cel târziu până în prima zi lucrătoare a lunii aprilie a fiecărui an, un raport privind starea universității care include cel puțin – art. 130 alin. 2 din LEN:
c) situația personalului instituției;
g) situația posturilor vacante;

În contextul politicilor de asigurare a mobilității universitare, IOSUD poate angaja, pe bază de contract, specialiști din străinătate care dețin dreptul legal de a conduce doctorat – art. 162 alin. 3.

Rata de angajare a absolvenților

[7] Funcțiile de conducere – art. 207 alin. 2:
a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ, la nivelul universității;
b) decanul, prodecanii, la nivelul facultății;
c) directorul de departament, la nivelul departamentului.

Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii (art. 2 alin. 3 din LEN).

Atribuțiile MEC – art. 216 alin. 2 din LEN:

h) verifică și gestionează sistemul de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior și bazele de date corespunzătoare pentru monitorizarea și prognozarea evoluției învățământului superior în raport cu piața muncii;

j) publică anual, până la data de 31 decembrie, un raport privind starea învățământului superior, în care sunt prezentate inclusiv direcțiile și prioritățile de dezvoltare a învățământului superior.

Potrivit Legii nr. 288/2004, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, împreună cu Ministerul Muncii, Solidarităţii Sociale şi Familiei, în colaborare cu instituţiile de învăţământ superior şi cu partenerii sociali, corelează oferta educaţională a învăţământului universitar, pe cicluri, cu cerinţele pieţei muncii şi cu dezvoltarea vieţii sociale.

6.2 Instrumente de lucru utilizate în ierarhizare

Art. 138 alin. (5) din LEN: **Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare**, domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limbă de predare, precum și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați, propus de către agențiile de evaluare a calității care au evaluat fiecare program, se stabilesc anual prin H.G, promovată de către MEC, înaintea datei de 31 martie a anului respectiv.

Registrul matricol unic al universităților din România (RMUR) este o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile de stat sau particulare acreditate ori autorizate să funcționeze provizoriu, precum și studenții-doctoranzi din Academia Română. Registrele matricole ale universităților și al Academiei Române devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor - Art. 201 alin.(1) din LEN. În baza de date electronică aferentă RMUR se înregistrează și se păstrează evidența diplomelor universitare emise în România. Universitățile acreditate și Academia Română înregistrează seriile și numerele actelor de studii întocmite și eliberate.

6.3 Monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii

Pentru monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii, se stabilește, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, un sistem de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior, corelat cu sistemele de indicatori statistici de referință la nivel european din domeniu, elaborat de MEC, prin consultarea (Art. 220 din LEN):

- Consiliului Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior

(CNSPIS),
- ARACIS,
- CNCS,
- CNFIS,
- CNATDCU și
- ANC

și se aprobă prin H.G.

Raportul anual privind starea învățământului superior se bazează pe indicatorii de mai sus.

Finanțarea învățământului superior de stat se asigură din fonduri publice, în concordanță cu următoarele cerințe – art. 222 alin. 3:
c) profesionalizarea resurselor umane în concordanță cu diversificarea pieței muncii;

Pentru facilitarea corelării sistemului de învățământ cu piața muncii, se înființează și vor funcționa, în toate instituțiile de învățământ superior, centre de consiliere și orientare în carieră pentru elevii din anii terminali, studenți și absolvenți, în cadrul cărora vor funcționa unități de analiză și gestiune previzională a solicitărilor pieței muncii (art. 352 alin.2 din LEN). Metodologia privind organizarea și funcționarea acestor centre se aprobă OMEC *(OMEN nr. 650/2014 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea centrelor de consiliere și orientare în carieră în sistemul de învățământ superior din România)*.

Absolvenții care vor practica profesia minimum 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de către stat, în cuantum de maximum 5.000 lei (art. 204 alin.2 din LEN).

Studenții și absolvenții de învățământ superior care optează pentru profesiunea didactică au obligația să absolve cursurile unui master didactic cu durata de 2 ani ori programele de formare psihopedagogică de nivel I, respectiv II, acreditate conform legii – art. 238 alin. 1 din LEN.

Statul garantează și susține, inclusiv financiar, accesul la educație și formare profesională continuă pentru – art. 333 din LEN:
c) absolvenții de învățământ nonprofesional sau cei care au absolvit studiile învățământului liceal sau ale învățământului superior în domenii și calificări redundante ori nerelevante pe piața forței de muncă.

7 Sancțiuni

Potrivit *H.G. nr. 24/2020,* MEC îndeplinește printre funcțiile principale pe cele de:

a) de autoritate de stat, prin care asigură urmărirea și controlul respectării reglementărilor din domeniile sale de activitate;
b) de evaluare, coordonare şi control al realizării politicilor în domeniul educaţiei, formării profesionale, cercetării ştiinţifice, dezvoltării tehnologice şi inovării, având și atribuții principale să coordoneze și controleze sistemul naţional de educaţie, de formare profesională şi de cercetare ştiinţifică, dezvoltare tehnologică şi inovare și să efectueze acte de control potrivit

reglementărilor în vigoare şi regulamentelor naţionale şi ale Uniunii Europene în domeniile sale de activitate.

Totodată, conform actului normativ de mai sus, MEC este autorizat:

c) să emită norme şi instrucţiuni obligatorii pentru aplicarea măsurilor dispuse în exercitarea atribuţiilor sale, potrivit legii;
d) să efectueze acte de control, potrivit reglementărilor în vigoare şi regulamentelor naţionale şi ale Uniunii Europene, în domeniile sale de activitate;
e) să exercite responsabilităţi pentru asigurarea respectării cadrului legal în domeniile sale de competenţă prevăzute de legislaţia în vigoare şi să aplice sancţiunile prevăzute de lege în competenţa sa, în conformitate cu legislaţia în vigoare.

În acest sens, MEC potrivit art. 121 din LEN, ca autoritate publică și este abilitat să urmărească, să controleze aplicarea și respectarea reglementărilor legale în domeniul învățământului superior și să aplice, dacă este cazul, sancțiuni.

MEC controlează modul în care universitățile își exercită autonomia universitară, își asumă misiunea generală și pe cea proprie și își exercită răspunderea publică.

Organizarea și desfășurarea de programe de studii universitare care nu funcționează legal se sancționează cu nerecunoașterea studiilor pentru beneficiari, precum și cu amendă pentru organizatori, potrivit legii penale, și cu retragerea imediată, de către MEC, a autorizației de funcționare provizorie, respectiv a acreditării pentru instituția în cauză.

8 Principiul răspunderii publice

IÎS trebuie să respecte principiul răspunderii publice care le obligă, printre altele, să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior - art. 124 alin. (2) lit. b) din LEN.

IÎS furnizează MEC datele solicitate privind asigurarea calității. Refuzul sau raportarea falsă încalcă principiul răspunderii publice și duce la sancțiunile prevăzute de lege potrivit art. 192. 2 din LEN.

IÎS care refuză să facă publice datele de interes public solicitate de MEC sau oricare altă persoană fizică sau juridică încalcă principiul răspunderii publice și sunt sancționate conform legii (art. 192.3 LEN).

Constatarea încălcării obligațiilor care decurg din principiul răspunderii publice se face de către CEMU, format din 11 membri, după cum urmează: 3 reprezentanți numiți de către Consiliul Național al Rectorilor, 3 reprezentanți ai Ministerului Educației și Cercetării, numiți de ministrul educației naționale, câte un reprezentant numit de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior, denumită în continuare ARACIS, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior, denumit în continuare CNFIS, Consiliul Național al Cercetării Științifice, denumit în continuare CNCS, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, denumit în continuare CNATDCU, și un reprezentant al federațiilor naționale ale studenților. Orice persoană fizică sau juridică poate sesiza CEMU.

9 Recomandări privind actualizarea competențelor și al atribuțiilor

Din analiza cadrului legislativ existent, se pot formula anumite recomandări care pot avea valoare de propuneri de *lege ferenda*:

1. Clarificarea rolului ANC în procesul de asigurare a calității și a modului de colaborare cu ARACIS
2. Stabilirea fluxului operațional între cifra de școlarizare/capacite - rezultatele învățării - calificare - specializare universitară – domeniu universitar - ocupații/profesii - asigurarea calității - ierarhizarea programelor de studii - clasificarea universităților
3. Identificarea indicatorilor calitativi și cantitativi și aplicarea acestora în ierarhizarea programelor de studii și clasificarea universităților
4. Identificarea rolului legal al CNR, plecând de la prevederile Legii nr. 288/2004, în asigurarea calității
5. Identificarea și corelarea de către MEC a platformelor electronice, dezvoltate prin proiecte din fonduri europene sau naționale, care pot fi utilizate în asigurarea calității
6. Clarificarea modului de selectare a experților ARACIS care au rol în evaluare/autorizare/acreditare și a celor selectați pentru ierarhizare și clasificare (H.G. nr. 789/2011, Hotararea Consiliului ARACIS nr. 44/18.09.2014)
7. Stabilirea rolului obligatoriu al implicării experților internaționali în asigurarea calității și includerea în procedurile operaționale specifice
8. Analizarea oportunității de a stabili sancțiuni care să fie aplicate IÎS care nu furnizează date sau care furnizează date eronate în procesul de asigurare a calității (sancțiuni administrative, disciplinare, civile, penale)
9. Analizarea oportunității de a stabili sancțiuni care să fie aplicate organelor și organismelor care nu își îndeplinesc atribuțiile legale în domeniul asigurării calității corelativ cu principiul răspunderii colective
10. Corelarea atribuțiilor MEC cu cele alte altor instituții publice precum Ministerul Muncii și Protecției Sociale, Institutului Național de Statistică, Ministerul Finanțelor etc
11. Definirea clară a etapelor procesului de asigurare a calității și crearea unui set de proceduri generale privind evaluarea internă, evaluarea externă și monitorizarea nivelului de implementare a recomandărilor formulate de ARACIS
12. Acordarea finanțării publice, inclusiv în distribuirea locurilor ar trebui corelată cu îndeplinirea standardelor de calitate minime
13. Stabilirea unui mecanism de colectare și verificare a datelor statistice de la instituțiile și organismele cu atribuții specifice astfel încât să se evite neconcordanțele sau raportările inexacte, utilizându-se cele mai recente valori (mecanism: perioada de colectare, solicitare simultană, format similar de solicitare și transmitere, cheie de verificare etc)
14. Consolidarea corpului de experți evaluatori care trebuie să figureze în Registrul Național al Evaluatorilor, inclusiv prin stabilirea unor criterii riguroase de selecție.

10 Concluzii privind cadrul legislativ

Analiza cadrului legislativ relevă existența unei colaborări între MEC și ARACIS,

precum și cu alte organe și organisme, inclusiv instituții de învățământ superior având ca scop asigurarea calității învățământului superior românesc în concordanță cu cel internațional, în special cu dezvoltările din Spațiul European al Învățământului Superior.

În vederea eficientizării procesului de asigurare a calității, se pot evidenția următoarele:

A. sistematizarea legislației primare și secundare,
B. corelarea dispozițiilor din legislația primară și/cu secundară,
C. identificarea normelor secundare care trebuie adoptate în baza legislației primare, în special, a LEN și adoptarea acesteia în cel mai scurt timp,
D. elaborarea de norme specifice privind ierarhizarea programelor de studii și clasificarea universităților.

În baza acestor norme, se impune elaborarea de proceduri operaționale comune, și nu de proceduri elaborate de fiecare instituție/autoritate/organism, care să asigure transparența și eficiența proceselor de autorizare, acreditare, asigurare a calității, ierarhizare și clasificare.

Cadrul normativ trebuie să fie adaptat sistemului românesc de învățământ, dar corelat cu cel european și internațional; în acest sens, se poate observa faptul că legislația în vigoare nu conține referiri la impactul/efectele academic, financiar, social-cultural al poziționării unor universități din România în clasamente internaționale de prestigiu în condițiile în care se afirmă că statul trebuie să sprijine astfel de performanțe.

De asemenea, cadrul normativ ar trebui să conțină principii aplicabile cu ușurință de destinatarii normei și care să nu fie supus modificărilor repetate, la intervale scurte de timp.

In concluzie, legislația actuală în domeniu garantează respectarea standardelor de calitate de către instituțiile de învățământ superior românesc, însă va trebui revizuită astfel încât să fie aplicabilă în mod unitar și transparent de către toți actorii implicați, prin adoptarea de proceduri operaționale comune, și să fie actualizată în funcție de dinamica procesului de învățământ.

11 Selecție prevederi legale aplicabile

Anexa 1 - LEN 1/2011
Anexa 2 - Legea 288/2004
Anexa 3 - OG 62/1999
Anexa 4 - Legea 287/2004
Anexa 5 - OUG 57/2019
Anexa 6 - OUG 75/2005 - Legea 87/2006
Anexa 7 - H.G 24/2020
Anexa 8 - H.G 789/2011
Anexa 9 H.G 404/2006
Anexa 10 - H.G 1175/2006
Anexa 11 - H.G 681/2011
Anexa 12 - H.G 369/2013

Anexa 13 - OM 6125/2016
Anexa 14 - OM 3200/2020
Anexa 15 - OM 5146/2019
Anexa 16 - OM 6153/2016
Anexa 17 - OM 6102/2016
Anexa 18 - OM 6154/2016
Anexa 19 - OM 3475/2017
Anexa 20 - OM 3850/2017
Anexa 21 - OM 3353/2018
Anexa 22 - OM 3131/2018
Anexa 23 - OM 146/2014
Anexa 24 - OM 6156/2016
Anexa 25 - OM 4524/2020

Acte normative al căror conținut vizează în totalitate aspecte privind asigurarea calității, ierarhizarea și clasificarea:
H.G 1418/2006
OM 4072/2011
OM 5212/2011
OM 4439/2011

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale 2014-2020

ÎMPREUNĂ SALVĂM NATURA!

Una dintre valorile noastre este grija față de mediul înconjurător.

Prin proiectul QAFIN se susține și se promovează dezvoltarea durabilă.

Vă rugăm să reciclați această broșură atunci când considerați că este oportun!

DATE DE CONTACT

BENEFICIAR:

Ministerul Educației Naționale,
Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare Externă

Str. Spiru Haret nr. 10-12, etaj 2, sector 1, 010176, București
Telefon: 021 305 59 99
Fax: 021 305 59 89
E-mail: proiect.qafin@pmu.ro
http://proiecte.pmu.ro

PARTENER:

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Superior

Înregistrată în:
Strada Spiru Haret nr. 12, sector 1, București, România
Adresa de corespondență:
Bdul. Mărăști nr. 59, sector 1, București
Tel. 021.206.76.02
Fax 021.312.71.35
Pagina web partener ARACIS:
http://www.aracis.ro/proiecte/qafin/